آینه‌های روبه‌رو

جای خالی تئاتر اجتماعی

نادر برهانی‌مرند
کارگردان

■ اگـر بخواهم به صورت صریح و منصفانه درباره وضعیت تئاتر، اظهار نظر کنم باید بگویم که تئاتر ما وضعیت خوبی ندارد. نمونه شاخصش هم عدم توازنی اسـت که نسـبت به عرضه و تقاضا وجود دارد. هنرمنـدان تئاتر از کمبود سـالن می‌نالند و این موضـوع علت‌العلل همه مشـکلات پنهان و پیدای تئاتر شده است. پرداخت بودجه و قراردادها مانند سـابق همچنان معضل تئاتر ماسـت. یک هنرمند اصلا خیالش راحت نیسـت که امسـال کار می‌کند یا خیر و اگر کار می‌کند دسـتمزدش را دریافت می‌کنـد؟ در حالی که کارگران روزمزد و حتـی برادران افغانی هم این‌گونه کار نمی‌کنند، امـا هنرمنـدان تئاتر مجبور هسـتند کـه بدون قرارداد کار کنند. وضعیت نشـر نمایشـنامه اصلا اوضاع خوبی ندارد. خیلی از نمایشنامه‌نویسـان را می‌شناسم که آثارشان در چنبره ممیزی گیر کرده اسـت. گویا از دسـت مدیر میانی خیلی کاری بر نمی‌آید بـه دلیل اینکه او عمـلا نمی‌تواند کاری بکند؛ این هم ثابت شـده اسـت. مگـر اینکه آدم دلسـوز و مبتکری باشد و بتواند در حد یک مدیر میانی از پس این بحـران بربیاید. اگر او یک مدیر بدون ابتکاری باشـد؛ خودش قربانـی این جریان می‌شـود. کما اینکـه همین الان هم شـاهد آن هسـتیم. فکر می‌کنم باید مشکلات تئاتر در حد وزارتخانه حل شـود تا برای مسـوولان جا نیفتد که تئاتر یک شـغل اسـت و هنرمندان تئاتر برای زندگـی احتیاج بـه معاش دارند و قرار اسـت کار خلاقه و نقد کند و قرار نیسـت سفارش بپذیرد. تا این موضوعات برای متولیان امر جا نیفتد و شرایط دموکراتیک را در سطح کلان برقرار نکنند و تا دایره نظارت همچنان با اعتماد متقابل بین هنرمندان و مدیران فراخ نباشد و این‌گونه با آثار برخورد کنند، تئاتر نمی‌تواند از عهده مسـوولیتی که بر دوشش گذاشـته شد بربیاید. متاسـفانه در این چند سال می‌بینیم این‌گونه نیسـت و تئاترهای ما تئاترهای محافظه‌کارانه‌ای هستند. تئاترهایی که اندیشه‌ورز و اجتماعی هستند و قرار است با مخاطب حرف و چالشی داشته باشند در پشت در ممیزی می‌مانند یا به انواع اقسام و لطایف‌الحیل کنار زده می‌شوند. بیخود نیسـت که تعدادی از نمایشـنامه نویسان اجتماعی ما دیرزمانی است که آثارشان به نمایش در نمی‌آید و برای کشوهای میزهایشان می‌نویسند.

یک اتفاق ساده

آخرین تغییرات در چهارمین جایزه خورشید

■ از آنجـا که در هیات داوران و شـیوه مدیریت چهارمین دوره جایزه شـعر زنان ایران (خورشید) تغییراتی به‌وجود آمده است، مهلت ارسال آثار برای این دوره، یک‌ماه – تا پایان شـهریورماه - تمدید می‌شـود. تمام زنان شـاعری که تاریخ چاپ اول مجموعه شعر آنها در صفحه شناسنامه کتاب، سال ۱۳۸۹ باشد یا سند اعلام وصول آن در سال ۱۳۸۹ صادر شـده باشـد، می‌توانند تا پایان شهریورماه ۱۳۹۰ با ارسال پنج نسخه از کتاب خود به آدرس تهران، صندوق پستی ۱۴۱۸۵/۶۴۳ در این رقابت شرکت کنند.

همچنین زنان شاعری که قصد دارند با کتاب شعر منتشرنشده‌شـان در این رقابت حضور یابند، می‌توانند فایل ورد یا پـی‌دی‌اف کتاب خود را که تعداد صفحات آن دست‌کم باید به ۴۰صفحه A۴ برسـد، تا پیش از پایان مهلت ذکرشده به آدرس khorshid. prize@gmail. com ارسـال کنند.جایزه خورشید از این پس به شکل شورایی اداره می‌شـود. مهـری جعفری، شـاعر و منتقد به عنوان عضـو هیات داوران همـکاری خود را با چهارمین دوره جایزه خورشید آغاز خواهند کرد.

خبر آخر

اعلام جرم علیه ماهواره ها

■ کمیته بین‌المللی شورای‌عالی تهیه‌کنندگان ماموریـت یافته تـا اقدامات قانونی بـرای اعلام جرم علیه شـبکه‌های ماهواره‌ای سارق فیلم‌های ایرانی را انجام دهد. شـورا با اقدامات قانونی، این شـبکه‌ها را که بعضا ادعا می‌کنند که در تهران نیز دفتـری دارند مـورد پیگـرد در دادگاه‌های جهانی قرار خواهد داد. برخی شبکه‌های فارسی زبان و همچنین ام.بی.سـی فارسی چندی است به بخـش این فیلم‌ها اقدام می‌کنند. قرار شـده همکاران سینمایی تا اطلاع ثانوی از بستن قرارداد درباره نمایش فیلم‌هایشان در رسانه «تلویزیونی اینترنتی» امتناع کنند.

بازتاب خبر

نگرانی از ممیزی آثار کلاسیک

محسن طائب
مدیرنشر پیدایش

درباره سرنوشتی که برای منظومه خسرو و شیرین پس از انتشار خبر و اصلاحاتی که به آن وارد شده، رقم خورده و واکنش وزارت ارشاد، می‌توانم بگویم پس از انتشار خبر، خانم فریبا نباتی مدیر بخش فرهنگی نشر پیدایش با آقای سیدصادق موسوی، مسـوول اداره کتاب کودک وزارت فرهنگ و ارشـاد اسلامی ملاقات داشت و من، قبل و بعد از این دیدار، گفت‌وگویی تلفنی با آقای موسوی داشتم. ما همه مواردی که برای اصلاح به کتاب وارد شده بود، به وی اعلام کردیم که مواردی را منطقی و قابل حل دید و قرار شد با بررس‌های کتاب جلسه‌ای داشته باشند و مسـاله را در سیستم خودشان حل کنند. آقای موسوی هم قبول کرد که برخی از ایرادها می‌توانست نباشد و مساله مهم این بود کـه او با روی باز برخورد کرده و کاملا اهل شـنیدن بود. برخوردهای سلیقه‌ای و غیرضابطه‌مند باعث ایجاد چنین مشـکلاتی می‌شود. ایراد ما به این است که ضابطه مشخصی درباره ممیزی کتاب‌ها وجود ندارد و ناشـر هـم از قواعد این ممیزی مطلع نیست و برخوردها سلیقه‌ای به نظر می‌رسد یا از سویی دیگر گویی یک نرم‌افزار بر کتاب‌ها نظارت می‌کند که هر جا با یک واژه خاص روبه‌رو می‌شود، آن را حذف می‌کند و دیگر کاری ندارد کارکرد این واژه در متن چیست. وقتی بحث ادبیات کلاسیک چه منثور و چه منظوم پیش می‌آید، دیگر بحث فرق می‌کند و دیگر به هیچ‌وجه نمی‌توان قایل به ممیزی بود. مگر می‌شـود اثری که مربوط به تاریخ ایران است را دچار حذف و اضافه کرد و اگر قرار باشد چنین اتفاقی بیفتد، ادبیات کلاسیک کشورمان تحریف می‌شود.

نگاه

مخالفتی با حضور معتمد آریا نیست

سعید سعدی
تهیه‌کننده فیلم اینجا بدون من

حدود ۱۵-۱۰ روز است که خبر داده‌اند صداوسیما با پخـش تصویر معتمدآریا مخالفتی نـدارد. در ابتدا صداوسـیما به ما اعلام کرده بود که خانم معتمدآریا در تیزرهای تلویزیونی حضور نداشته باشند اما بعد در گفت‌وگویی که وی با ضرغامی و مسوولان صداوسیما داشت، پخش آن را بلامانع دانستند به طوری که چند تیزر رایگان نیز برای فیلم در نظر گرفتند. این تصمیم بعد از صحبت‌هایی که معتمدآریا با ضرغامی داشته، اتفاق افتاده اسـت. اما ما تیزر جدیدی برای پخش به تلویزیون ارایه نکردیم و همچنان تیزر قبلی از تلویزیون پخش می‌شـود. باید این تیزر را تهیه می‌کردیم اما به دلیل اینکه مدت‌زمان زیادی به پایان اکران نمانده بود، این کار را انجام ندادیم. هرچند می‌دانیم حضور فاطمه معتمدآریا در تیزر می‌توانسـت سبب افزایش فروش شـود. اکران فیلم تا چند روز آینده به پایان می‌رسد و کف فروش را در سینماهای سرگروه از دست داده‌ایم و در چهار، پنج سالن در پردیس‌های سینمایی به صورت پراکنده اکرانش ادامه خواهد داشت. در این مدت اکران فیلم «اینجا بدون من» حدود ۴۳۰ میلیون تومان در تهران و ۸۰ میلیون تومان در شهرستان‌ها فروش داشته اسـت که فروش قابل قبولی برای این فیلم محسوب می‌شـود. فیلم در اکران‌های بعد از افطار نیز توانسته موفقیت خوبی کسـب کند و بعد از شب‌های قدر نیز اکرانش ادامه دارد.

آثار چینی به موزه‌ها می‌آیند؟

مجسمه بهروز دارش که در میدان پاستور نصب شده است

سحر آزاد: سه یا چهار سال قبل بود که اتحادیه صنایع‌دستی اصفهان نسبت به رواج صنایع‌دستی چینی در میدان نقش جهان این شهر که به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین محل‌های فروش هنرهای سنتی ایران محسوب می‌شود، هشدار داد. این درحالی اسـت که لاله‌جین نیز از نفوذ اجناس چینی بی‌نصیب نمانده و اتحادیه سـفالگران این شهر از فروش سـفال‌های چینی در پایتخت سـفال ایران نگران است. واقعیت این اسـت که این روزها شنیدن اینکه از جنسی یک نسخه چینی آن‌هم با قیمتی نازل و در بیشتر موارد با کیفیتی پایین‌تر در بازار وجود دارد، نه تنها عادی بلکه تکراری شـده اسـت اما باور کنید از قضیه ورود اجناس چینی به بازار هنرهای سـنتی که بگذریم، نفوذ کالاهای چینی به هنرهای معاصر ایران هنوز کمی شوکه‌آور است. هرچند حرف و حدیث‌های فراوانی پیرامون تاثیر حراج‌های خارجی بر عرصه اقتصاد هنر ایران زده می‌شود و تعدادی عقیـده دارند هنرمندان داخلی نباید به این فروش‌ها غره شـوند اما این موضـوع مانع از قابلیت هنرمنـدان ایرانی نمی‌شود. برای همین است که نصب مجسمه‌های واردشده از کشـور چین در برخی از میدان‌ها و خیابان‌های تهران نه‌تنها شوکه‌آور بلکه تاسف‌بار نیز هست؛ آن هم زمانی که فروش اثر «پرسپولیس» پرویز تناولی، مجسمه‌ساز ایرانی در حراج کریستی رکوردی برای هنر ایران به ارمغان آورد که کشورهای منطقه و حتی چین با سابقه فرهنگی خود هنوز نتوانسته‌اند به آن دست پیدا کنند. در چند سال اخیر رشد نسل جوان مجسمه‌ساز و گالری‌هایی که به برگزاری نمایشگاه‌های تک‌موضوعی مجسمه، اختصاص یافته‌اند، باعث شـده است شاهد هرچه شکوفاتر شدن این هنر در کشور باشیم اما انگار قرار است هر سال اتفاق‌هایی بیفتد که این روند را تحت‌الشعاع خود قرار دهد. هنوز یک سال از سرقت مجسمه‌های برنزی تهران و پیدا نشدن سارقان آنها نمی‌گذرد که تعدادی از مجسمه‌های وارداتی از کشور چین در ابتدای سال‌جاری در برخی از نقاط تهران نصب شـدند. گویا یکی از مناطق شهرداری تعدادی مجسمه از چیـن خریداری کرد. این آثـار در برخی از نقاط مختلف تهران از جمله خیابان شهید رجایی، بلوار میرداماد، بلوار آیت‌الله کاشـانی و میدان شهید قندی نصب شده‌اند. این اقدام درحالی صورت می‌گیرد که خرید و فروش مجسمه در ایـران در مقایسـه با دیگر رشـته‌های هنـری مانند نقاشـی رواج کمتری دارد. نمونه بارز آن اکسپویی است که انجمن مجسمه‌سـازان دو ماه قبل در گالری شیرین برگزار کرد. با وجود فروش صدمیلیون تومانی، سهم بخش دولتی تنها به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی محدود شد و شـهرداری و وزارتخانه‌های دیگر اثری از این نمایشگاه خریداری نکردند. این درحالی اسـت که در اکسـپوهای دیگری نیز که با حمایت دولت یا توسط بخش خصوصی برگزار می‌شوند، سهم فروش مجسمه کمتر است و هنوز تابلوهای نقاشی به عنوان اثر هنری رایج در این اکسپوها فروش بیشـتری دارد. درحالی‌که مجسمه به عنوان یکی از عناصر مبلمان شـهری سهم مهمی در شهرسازی دارد و می‌تواند هویت و فرهنگ مردم هر شـهر را منتقل کند. با چنین اوصافی است که در کلان‌شهری مانند تهران که بیشـتر کارشناسان از نابسامانی معماری و شهرسازی آن گله دارند، تعدادی مجسـمه چینی نیز نصب شده است. این مجسـمه‌ها که بیشـتر از المان‌های ساده و نه خیلی پیچیده مفهومی یا تکنیکی بهره جسـته‌اند و در مواردی به عنوان آب‌نما استفاده شده‌اند، در شرایطی در تهران قرار گرفته‌اند که هنوز یکی از دغدغه‌های بزرگ مجسمه‌سازان ایرانی در اختیار داشتن کارگاه‌ها و سفارش شهرداری برای ساخت مجسمه است. از سوی دیگر محمدجواد شوشتری، مدیرعامل سازمان زیباسازی شهرداری نیز گفته که این اقدام پیـش از تنظیم نظام‌نامه و بـدون هماهنگی بوده است و با خاطیان برخورد می‌شود اما مساله این است که شهرداری در نظر دارد همچنان به نصب این مجسمه‌ها به دلیل صرف بودجه بـرای خرید آنها ادامه دهد؛ بودجه‌ای که بنابر اطلاعات میدانی ایلنا برای هریک از پروژه‌ها بیش از ۳۵میلیون تومان هزینه دربرداشته است. یادمان نروند که هنوز یکی از شـعارهای دولت برای جاافتادن خرید و فروش آثار هنری در جامعه فرهنگ‌سازی است اما ظاهرا این فرهنگ‌سازی باید از درون نهادهای دولتی آغاز شود، چراکه مردم و مجموعه‌داران در سـال‌های اخیر امتحان خـود را پس داده‌اند و بـا خرید آثار هنری اعتماد خود را بارها به هنرمندان ایرانی نشان داده‌اند. کسی چه می‌داند حال که صنایع‌دستی، سفال و مجسمه‌هایمان مورد هجمه آثار چینی قرار گرفته‌اند، شـاید تعجبی نداشته باشد اگر روزی به دیدن موزه‌ای رفتیم و دیدیم پشـت ویترین آنها هم آثار چینی باشد.

کاهانی دیگر به تئاتر فکر نمی‌کند

ایسـنا: عبدالرضا کاهانی در پی اظهارات رییس شورای ارزشـیابی و نظارت اداره کل هنرهای نمایشی، مبنی بر اصلاح و بازنگری نمایشنامه پیشنهادی‌اش، گفت: موانع و اصلاحات پیش آمده برای «اینجا تهران است صدای ما را از مشهد می‌شنوید» حل‌نشدنی و پیچیده است. بنابراین بهتر است دیگر به تئاتر فکر نکنم.

۳۲ شخصیت در مجلس شبیه کیانی

مهر: هومن سیدی، بهنوش طباطبایی، شبنم مقدمی، علی سـلیمانی و سـیامک صفری به گروه بازیگران نمایـش «مجلس شـبیه حصرنامـه کارگاه بکا» به کارگردانی حسـین کیانی پیوسـتند. این نمایش به دوران جنبـش مشـروطیت می‌پـردازد و دارای ۲۵ شخصیت و هفت نیمه کاراکتر است.

اثری ۱۲۴ساله در حراج

ایسـنا: اثری نقاشـی از هنری ردمور که در سال ۱۸۷۶ خلق شـده بود، قرار اسـت پس از گذشت ۱۲۴سال از مرگ این نقاش انگلیسی در بونامز به حراج گذاشته شود. این نقاشی ساختمان‌های «اس. پی.ای» را به تصویر کشیده .پیش‌بینی می‌شود این اثر هنری به قیمت ۱۵هزار پوند به فروش برسد.

جزییات تور شجریان در اروپا

شـرق: تور اروپایی محمدرضا شجریان و گروه شهناز به سرپرستی مجید درخشانی از ۲۵ شهریور با اجرای قطعات جدید آغاز و در دو بخش اجرا می‌شود. اجرای بخش اول در دستگاه سه‌گاه و بخش دوم در آواز بیات اصفهان خواهد بود. به گزارش موسسه فرهنگی هنری دل‌آواز، آغازگر بخش اول، قطعه آرام پیش درآمد از ساخته‌های مجید درخشانی است که با اجرای درآمد و زابل، با کمی تندتر شدن ریتم به تصنیف «ساقی‌نامه» از ساخته‌های محمدرضا شجریان با تنظیم مجید درخشانی می‌رسـد. «ساقی‌نامه» فرمی بسیار قدیمی است که در ردیف موسـیقی ایرانی که در برخی دستگاه‌ها اجرا می‌شود. محمدرضا شـجریان با استفاده از این فرم برای اولین بار در دستگاه سـه‌گاه، این تصنیف را ساخته‌است. در قسمت بعدی ساز و آواز به صورت بداهه در درآمد زابل و مویه و... اجرا می‌شود. در قسمت سوم، چهارمضراب در دستگاه سه‌گاه ساخته مجید درخشانی در گوشه‌های درآمد، زابل، مویه، مخالف و... توسط گروه اجرا می‌شود. (چهارمضراب فرمی بسیار قدیمی اسـت که ریتم آن سریع و تند است.) قسمت چهارم، ساز و آواز بداهه در مخالف و مغلوب و... که اوج سه‌گاه است اجرا می‌شـود. در قسمت پنجم مقدمه‌ای در وزن دو چهارم ساخته مجید درخشانی اجرا می‌شود که پیش درآمدی است برای تصنیف «ساکن جان» اثر محمدرضا شجریان. ریتم این تصنیف، شش هشتم کند است و روی شعر زیبای مولانا ساخته شده است، این تصنیف پایان‌بخش قسمت اول برنامه خواهد بود. بخش دوم با پیش‌درآمد شوشتری در آواز بیات اصفهان اثر استاد جلیل شهناز (که نام گروه به پاس احترام به هنر ماندگار ایشان انتخاب شده است) در شش هشتم کند آغاز می‌شود. این پیش‌درآمد برای گروه توسط مجید درخشانی تنظیم شده است. سپس سـاز و آواز به صورت بداهه اجرا می‌شود. در ادامه چهارمضراب اصفهان از ساخته‌های محمدرضا شجریان در میزان شش شانزدهم با تنظیم مجید درخشانی اجرا می‌شود. سپس ساز و آواز به صورت بداهه‌خوانی و بداهه‌نوازی اجرا شده و پس از آن تصنیف «فکر عشق» ساخته محمدرضا شجریان روی شعر حافظ با ضرب‌آهنگ و حال و هوای تصانیف قدیمی موسیقی ایران با تنظیم مجید درخشانی توسط گروه اجرا می‌شـود. در تور اروپایی ۲۰۱۱، محمدرضا شجریان و گروه شهناز به سرپرستی مجید درخشانی در شهرهای استانبول- ترکیه (۱۶ سپتامبر ۲۰۱۱)، آمستردام – هلند (۳۰سپتامبر ۲۰۱۱)، بروکسل – بلژیک (۱ اکتبر ۲۰۱۱)، ماینز – آلمان (۳اکتبر ۲۰۱۱)، برلین – آلمان (۱۴اکتبر ۲۰۱۱)، هامبورگ – آلمان (۱۵ اکتبر ۲۰۱۱)، لندن – انگلسـتان (۱۸ اکتبر ۲۰۱۱)، ادینبورگ – انگلستان (۱۹ اکتبر ۲۰۱۱)، مونیخ – آلمان (۲۱اکتبر ۲۰۱۱)، وین – اتریش (۲۲ اکتبر ۲۰۱۱)، گوتبرگ – سـوئد (۲۷ اکتبر ۲۰۱۱)، استکهلم – سوئد (۲۹ اکتبر ۲۰۱۱) و کلن – آلمان (۳۰اکتبر ۲۰۱۱) اجرای برنامه خواهند داشت.

ناامنی، فیلم آمیتا باچان را توقیف کرد

شـرق: در حالی که چند روز از اکران فیلم عمومی «آراکشان» با بازی آمیتا باچان بازیگر سرشناس هندی نگذشته است؛ مسوولان محلـی ایالت‌های پنجـاب، اوتارپـرادش و آندراپـرادش از بیم درگیری‌های قومی در این ایالت‌ها، نمایش آن را متوقف کردند. این فیلم را پراکاش جها، کارگردان سرشناس بالیوود که متخصص ساخت فیلم‌هایی با مضامین تند سیاسی و اجتماعی است، ساخته است. مضمون اصلی «آراکشان» که در لغت هندی به معنای رزرو کردن است در ارتباط با سیستم آموزشی و تحصیلی هند است که نظام طبقاتی در آن غالب است و کاست‌های اجتماعی در برخی از ایالت‌های آن باعث باز ماندن کودکان از تحصیل می‌شود. آمیتا باچان نقش آناند پرابهاکار، مدیر آرمانگرای کالج را بازی می‌کند که قصد تغییر وضعیت آموزشی را به همراه شاگرد وفادارش دیپاک کومار دارد که سیف‌علی خان نقش آن را بازی می‌کند. او برنامه‌ای برای کودکانی که توانایی تحصیل ندارند اجرا می‌کند و به خانه آنها رفته و در خانه به آنها درس می‌دهد. این داستان با عشق کومار به دختر آناند وارد مرحله‌ای تازه می‌شود. کارگردان فیلم توقیف اثر و اجبار برای حذف صحنه‌هایی از آن را مغایر روح دموکراسی دانست که در هند وجود دارد. اما مسوولان این ایالت‌ها می‌گویند نمایـش عمومی آن باعث درگیری‌های قومی در بین مردم چند فرهنگی این مناطق خواهد شـد. این توقیف در شرایطی نصیب فیلم می‌شود که نمایش عمومی آن در مراکز مهمی مثل بمبئی و ایالت مهاراشـا هم با حذف چندین صحنه آن امکان‌پذیر شد. احزاب مخالف در ایالت بیهار هند هم خواهان توقیف فیلم شده‌اند و نمایش عمومی آن را در شرایط فعلی صحیح نمی‌دانند. با این همه منتقدان سینمایی که «آراکشان» را پسندیده‌اند می‌گویند جها فیلم‌سـازی پیشـرو اسـت که از مطرح کردن مباحث تند سیاسی و اجتماعی در فیلم‌هایش خجالت نمی‌کشد و واهمه‌ای از ساخت چنین فیلم‌هایی ندارد.

در چند فیلم قبلی او مانند گنجالی و آپاهران (آدم‌ربایی) مسایلی مثل بی‌رحمی نیروی پلیس، کودک‌ربایی گسترده در چند ایالت هند و فساد سیاسـی در بین نیروهای دولت و احزاب حاکم، به صورتی روشن و بی‌پرده زیر سوال برده است. این نخستین باری نیست که فیلمی در هند به دلیل بیم درگیری‌های قومی و مذهبی در ایالت‌های چند قومیتی هند توقیف می‌شود. چند سال پیش فیلم «فنا» بـا بازی آمر خان و کاجول به دلیل نمایش درگیری میان جدایی‌طلبان کشـمیری در ایالت‌های غربی این کشور به نمایش در نیامده بود. فیلم ویر زارا با بازی شاهرخ خان و پرینتی زینتا نیز با واکنش‌های زیادی از طرف پاکستانی‌ها روبه‌رو شد. این فیلم به تنش میان دو کشور هند و پاکستان پرداخته بود. این روند خاص فیلم‌های هندی هم نبود.

گزارش تصویری

امروز شصت‌وهشتمین سالروز تولد «رابرت دنیرو» و پنجاه‌ویکمین سالروز تولد «شون پن» از بازیگران مطرح جهان است

پرفرمنسی در جشنواره آوینیون

فیلم هندی آراکشان که در کشورهای انگلیس، آمریکا و ... بدون مشکل اکران شده است

کلبه کوچک من

کجایند پهلوانان قلم؟ ـ ۴۱

اردشیر خرمنکوب

■ چطور است خود ما دست به کار شویم و به برجستگان ادبی جهان، خلق آیه‌ای را پیشنهاد دهیم؟ بیاییم سوره‌ای کوتاه با آیه‌هایی کوتاه خلق کنیم و پشت ادعای پرطمطراق قرآن را که بر بی‌بدیلی خود اصرار می‌ورزد، به خاک بریم. در کاوشی سـطحی، می‌بینیم قرآن، چیزی به صراحت درباره طاووس و خفاش نگفته است. چه بهتر که قطعه‌ای در همین محـدوده خلق کنیم. دقیق‌تر می‌گویم: بیاییم در این قطعه ادبی، همسـنگ یا فراتر از سوره‌های قرآن، زیبایی درون مومنان و انسـان‌های درستکار را به پرهای زیبای طاووس تشبیه کنیم و رفتار حق‌پوشان و زشتکاران را به زشـتی و خونخواری خفـاش. چه خوب. پس با این مثال، محتوای مورد نظری که در کشف آن وامانده بودیم، مشخص شد. اما هنوز سنگلاخ دیگری پیش روی ماست. اینکه: ۱- برجستگان ادبی ما، تاکجا به چند و چون درون انسان و به مکنونات انسان مومن و درستکار اشراف دارند؟ ۲- چه اندازه انسان حق‌پوش و زشتکار را می‌شناسند و بر زوایای پنهان و آشـکار شخصیت او مسلطاند؟ ۳- آیا این برجستگان ادبی که به معارضه با قرآن برخاسته‌اند، تا چه میزان به درسـتی فهم و به درستی نسبت میان انسان و طـاووس و خفاش، آگاهی دارند؟ ۴- و آیـا دانش آنان از طاووس و خفاش، همیشگی و فطری است؟ نکند توصیف و تشبیه آنان، در همین زمان و بعدها، به مخاطره علمی درافتـد؟ ۵- اگـر زیبایی طاووس را بپذیریـم، آیا اطلاق زشتکاری بشـر، به زشتی خفاش، از شـباهت فطری و ماندگاری ابدی و پذیرش همگانی برخوردار است؟ وقتی قرآن، «انکرالاصواتی» الاغ را مثال می‌زند، انگشت بر یک امر جاودان و پذیرش همگانی گذارده است. به‌کار بردن صفت زشت برای خفاش، نکند برای جماعتی که او را، برعکس ما، زیبا می‌دانند و سراسر شگفتی، گران آید؟ صخره پنهانی که برجستگان ادبی جهان باید از او عبور کنند، دروغ بودن قرآن است. و دروغ بودن رسالت پیامبر. با همین اشاره، آنان باید ابتدا خود را از زیر این آوار بزرگ بیرون بکشند و سپس به خلق یک سـوره، آن هم فراتر از قرآن دست ببرند. در قرآن، فراتر از هر قوم و هر طایفه مشخصی، یهودان زشتکار و خودمحور – و نه همه یهودان- مورد عتاب واژگان توفانی او قرار گرفته‌اند. هم به دلیل دشمنی اینان با پیامبران خدا و هم با پیامبر اسلام. این یهودان، ظاهرا باید انگیزه‌ای عمیق برای هدم و نابودی قرآن می‌داشته‌اند. پس چه بهتر که از همان منفذ موردنظر قرآن داخل شوند و با آوردن یک سوره تدافعی، هم بساط قرآن و مسلمانان را برچینند و هم فواره حقانیت خود را بر فراز آورند. با این سـخن، برای یهودان عنود تاریخ، هم انگیزه قوی برای مبارزه وجود داشته است و هم تمکن مالی برای هزینه‌های احتمالی آن. اما چرا به این مهم دست نیافته‌اند؟ یا دیگران حتی؟ دلیلش هیچ نیست جز همین «موقف محتوا»! یعنی سراینده آن قطعه تدافعی، حتما باید در موضع خود خدا بنشیند تا سخنش جلوه‌ای فطری و ابدی پذیرد. که اگر حافظ از زاویه شخصی خودش به جهان بنگرد، این زاویه نگاه، بسیار فقیر و حقیر و محدود به اندازه انسانی او است. پس چاره‌ای ندارد که پای بر جای پای خدا بگذارد و همه هستی را در مشت بگیرد و آنگاه به برآمدن خورشید، یا به توصیف رفتار فردی و جمعی انسان، یا رویش گل و گیاه و بارش باران بپردازد. به هر روی، من خود از اینکه برای یافتن موضوع موردنظر حافظ و سـایر برجستگان ادبی پیشقدم شدم و داستان انسان و طاووس و خفاش را پیش کشیدم، شرمنده‌ام. همان احساسی که پهلوانان ادب و قلم عرب و عجم، در هماوردی با قرآن، نهایتا به همان رسیده‌اند: شرمندگی!

ادامه دارد

دور ایران

■ کمال تبریزی، علی زرین، داوود رشـیدی و مسعود بهنام چهار سینماگری هستند که در پانزدهمین جشن خانه سینما تقدیر می‌شوند.

■ «محمدعلی کشاورز»، بازیگر باسابقه سینما، تئاتر و تلویزیون به مجید سرسـنگی و عزت‌الله انتظامی که به دیدارش رفته بودند، گفت: امیدوارم هر چه زودتر بتوانم به صحنه هنری بازگردم و بار دیگر بتوانم در صحنه تئاتر، پاسخگوی این همه توجه باشم.

دور دنیا

■ «برد پیت» برای بازی در نقش یک آدمکش در «مرد خاکستری» با مسوولان سازنده این فیلم سینمایی وارد مذاکره شده است.

■ مووی وب: فیلم «همه مردان رییس‌جمهور» با موضوع رسوایی «واترگیت»، در صدر برترین‌های سینمای سیاسی و دلهره‌آور قرار گرفت. فیلم‌های «کاندیدای منچوری» و «راننده تاکسی» نیز رتبه‌های دوم و سوم این فهرست را به خود اختصاص داده‌اند.

■ برگزارکنندگان چهل‌ونهمین جشنواره فیلم نیویورک اعلام کردند، فیلم‌های «جسمی که در آن زندگی می‌کنم» ساخته پدرو آلمادوار و «یک شیوه خطرناک» ساخته دیوید کرانبرگ، در این رویداد سینمایی نمایش ویژه خواهند یافت. این جشنواره (هشتم مهر) با نمایش فیلم «خدای کشتار» نمایشنامه‌ای از یاسمینا رضا جدیدترین ساخته رومن پولانسـکی آغاز خواهد شد که «کیت وینسلت»، «جودی فاستر» در آن حضور دارند.

■ رمان‌نویس تونسـی، خالق «برخلاف میل تو» که در زمان حکومت «بن‌علی» به صورت سری چاپ شده است، می‌گوید «حتی همسـرم تا سال‌ها از نویسنده واقعی آن رمان خبر نداشت.»

■ آخرین قسـمت از سـری فیلم‌های «هری پاتر» که به فروش جهانـی ۸۵۷ میلیون دلار خـارج از آمریکای شمالی رسیده است، بخش عمده موفقیت خود را مرهون کشورهای آسیایی است.